

האיסלם⁸⁰.
 ז. רקע משפטי
 1999 חוק⁸¹ האוסר שיבוט אדם וכל סוג של התערבות גנטית בבני אדם לתקופה של חמש שנים. בתום תקופה זו נחקק בכנסת תיקון לחוק⁸².

עניין השיבוט של בני אדם עלה לדיון חקיקתי סמוך לפרסום האפשרות המדעית הזו. בעקבות הדיון בכנסת נחקק בשנת 1999 להלן נסוח החוק המקורי משנת 1999 עם התוספות והתיקונים משנת 2004:

חוק איסור התערבות גנטית (שיבוט אדם ושינוי גנטי בתאי רבייה), התשנ"ט-1999:

1. מטרתו של חוק זה למנוע שיבוט לצרכי רבייה בבני אדם על ידי קביעה שלא יתבצעו סוגים של התערבות גנטית בבני אדם וזאת לאור ההיבטים המוסריים, המשפטיים, החברתיים והמדעיים של סוגי ההתערבות האסורים, והשלכותיהם על כבוד האדם, ולשם בחינת מדיניות בנוגע לסוגי ההתערבות האמורים לאור היבטים אלה, תוך התחשבות בחופש המחקר המדעי לצורך קידום הרפואה.

2. בחוק זה –

”ועדה מייעצת” – ועדת הלסינקי עליונה שמונתה לפי תקנות בריאות העם (נסויים רפואיים בבני אדם) התשמ"א-1980;

”שיבוט אדם” – human reproductive cloning – כל אחד מאלה:
 (1) יצירת עובר אדם על ידי העברת גרעין מתא גוף לתוך ביצית או לתוך ביצית מופרית, שממנה הוצא הגרעין (בחוק זה – עובר משובט), במטרה ליצור אדם הזהה מבחינה גנטית כרומוזומלית לאחר, אדם או עובר, חי או מת;
 (2) החדרה של עובר משובט לרחמה או לגופה של אשה או לרחם או לגוף אחר.

”תא רבייה” – תא זרע או ביצית של אדם;

”השר” – שר הבריאות.

3. במשך תקופת תוקפו של חוק זה לא יעשה אדם כל פעולה שהיא אחת מאלה:

[80] Abdulaziz Sachedina, In: National Bioethics Advisory Commission, ibid [81] ספר החוקים 1697, התשנ"ט, (7.1.1999) עמ' 47. [82] ס"ח 1934, התשס"ד, עמ' 340.

- (1) שיבוט אדם — human reproductive cloning;
 (2) שימוש בתאי רבייה שעברו שינוי גנטי מכוון קבוע (germ line gene therapy) במטרה לגרום ליצירת אדם.

4. (א) הוועדה המייעצת —

- (1) תעקוב אחר התפתחות הרפואה, המדע, הביוטכנולוגיה, הביואתיקה והמשפט בתחום הניסויים הגנטיים בבני אדם, בארץ ובעולם;
 (2) תגיש לשר ולועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, דין וחשבון בדבר הפעלת סמכויותיה ותפקידיה לפי חוק זה וכן סקירה על ההתפתחויות כאמור בפסקה (1); דין וחשבון וסקירה לפי פסקה זו יוגשו אחת לשנה, לא יאוחר מיום 1 במרס;
 (3) תייעץ לשר בנושא הניסויים הגנטיים בבני אדם, ותגיש לו את המלצותיה בעניין האיסורים הקבועים בסעיף 3.
 (ב) השר יקבע הוראות לעניין הפעלת סמכויותיה של הוועדה המייעצת לפי חוק זה; בתקנות כאמור ייקבעו גם סמכויות פיקוח ובקרה.

5. (א) על אף הוראות סעיף 3, רשאי השר, אם מצא כי אין בכך כדי לפגוע בכבוד האדם, בהמלצת הוועדה המייעצת ובתנאים שיקבע, להתיר בתקנות עשייתם של סוגי התערבות גנטית האסורים לפי סעיף 3(2).
 (ב) עשיית פעולת התערבות גנטית שהותרה לפי סעיף קטן (א) טעונה קבלת היתר מראש, בתנאים שייקבעו.
 (ג) בתקנות לפי סעיף זה יקבע השר את התנאים למתן היתר, את סדרי מתן ההיתר, את דרכי הפיקוח על ביצוע ההתערבות שהותרה וחובת דיווח.

6. העושה אחד מאלה, דינו — מאסר ארבע שנים או קנס פי שישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977:
 (1) מבצע שיבוט אדם — human reproductive cloning;
 (2) משתמש בתאי רבייה שעברו שינוי גנטי מכוון קבוע (germ line gene therapy) במטרה לגרום ליצירת אדם, אלא אם כן פעל כדין על פי היתר שניתן לו לפי סעיף 5.

7. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.

8. חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום ה' באדר התשס"ט (1 במארס 2009).

9. השר ממונה על ביצוע חוק זה.